

TÌNH NỒNG PARIS

Tâm cảm

Nguyễn Phan Ngọc An

Thời gian qua nhanh quá, mới đó mà đã hai tuần tôi rời xa kinh đô ánh sáng Paris, trở về Cali, trở về với cuộc sống thường nhật, chẳng còn đủ hấp dẫn với những người không còn trẻ nữa như tôi... Mùa Thu đã thực sự về với nhân loại, lá vàng rơi tung khắp ngã đường, tôi co ro bước từng bước một với khí trời lạnh buốt chiều nay, những khuôn mặt của khung trời ánh sáng Paris như ẩn hiện quanh tôi ... tôi dừng lại bên ghế đá công viên và lấy giấy bút ra ghi vội vàng từng nhân vật vừa tìm tòi trong tim óc của mình với cõi lòng lâng lâng khó tả...

Đây là lần thứ hai tôi đến Paris, thủ đô nước Pháp, nơi được mệnh danh là kinh đô ánh sáng của thế giới – Đoàn chúng tôi đi Pháp tham dự ngày Văn Hoá Thu Tao Ngô gồm có 16 người: Họa sĩ Vũ Hôi, Nguyễn Thị Ngọc Dung, Phong Thu từ Virginia, Duy An Đông, Tôn nữ Mặc Giao, Nguyễn Phan Ngọc An từ San Jose, Anh chị Phan Văn Thành - Tiểu Thu từ Canada, Anh chị Đoàn Phú Lạc- Chu Kim Oanh từ Arizona, Lưu Hồng Phúc, anh Thuận từ Dallas, Anh Nguyễn Văn Nhiệm, Vũ Nam và anh chị Trúc Giang đến từ Đức Quốc. Chị Du thị Diễm Buồn là người phụ trách thực hiện cuốn *Món Ăn Theo Bước Di Tản* lại vắng mặt vì hoàn cảnh gia đình vào giờ chót, thiếu vắng chị chúng tôi rất buồn trong lòng, đã có vài người lên tiếng trách móc chị nhưng cá nhân tôi thì rất thông cảm cho sự việc xảy ra bất ngờ cho gia đình chị...

Ngồi yên lặng trên phi cơ để đầu óc tôi nhớ lại những kỷ niệm xa xưa đã trôi qua 7 năm rồi, lòng hồi hộp biết bao khi nghĩ tới ngày được nhìn lại thành phố hoa lệ nhất thế giới, gặp lại anh Đỗ Bình, chị Thúy Hằng, anh Lê Mộng Nguyên, anh Nguyễn Thùy, anh Trọng Lễ, anh Hoài Việt, anh Huỳnh Tâm, anh Từ Tri, anh Quyện Tâm và tất cả các anh chị trong Ban Tổ Chức mà tôi chưa được quen biết như anh chị Võ Hùng Anh, nhạc sĩ Lê Trạch Lựu, N/S Phạm Đình Liên và phu nhân Minh Cẩm, B/S Nguyễn Bá Hậu, nhà văn nhà báo Tô Vũ, anh Trần Đại Sỹ, anh chị Nguyễn Thanh ... nhưng phải nói là mong nhất được gặp lại anh Hồ Trường An vì sau khi ra mắt cuốn *Quê Nam Một Cõi* tại miền Bắc Cali thành công tốt đẹp, anh trở về Pháp và bị stroke nằm một chỗ gần hai năm nay – Tôi còn nhớ năm 2002 tôi đến Paris với một phái đoàn hội thơ đông đảo do nhà thơ Lê Quang Sinh tổ chức thực hiện chuyến đi với 48 hội viên của hội – BTC là nhà thơ Hoài Việt, nhà văn Từ Nguyên, nhà thơ Quyện Tâm, nhà văn Mạnh Bích, nhà văn Từ Tri và phu nhân Từ Dung, MC là phu nhân anh Mạnh Bích – Quý anh chị đã tổ chức thành công tốt đẹp với số quan khách đông đảo, nhưng vài năm sau thì anh Mạnh Bích đã từ giã trần gian, đến bây giờ nhắc đến anh Mạnh Bích lòng tôi thương tiếc vô cùng, một người chân tình đáng quý đã cùng rất nhiều anh chị khác hướng dẫn đoàn 48 người chúng tôi tham quan khắp nơi

trên nước Pháp... Ngày xa xưa ấy không bao giờ phai nhạt trong tôi, nhà thơ Đỗ Bình đã vội vàng và cấp tốc tổ chức cho tôi một buổi ra mắt sách tại quán cà phê Chiều Tím vì hội thơ chỉ ở lại Paris một tuần rồi phải đi các nước mà hội thơ phải liên tục ra mắt, họp mặt 3 ngày liền tại Paris - Nhắc đến lòng tôi cảm động vô cùng, tấm lòng và sự nhiệt tình của nhà thơ Đỗ Bình không ai mà không biết, tôi là người đầy may mắn nên đã có cơ duyên được quen biết anh vì chung trong hội thơ tài tử - Hôm ấy tôi vẫn còn nhớ số người tham dự dù cấp bách tổ chức vẫn hơn 100 quan khách, Giáo Sư Nguyễn Thị Hoàng giới thiệu tác phẩm, nữ nghệ sĩ Bích Thuận diễn ngâm và hát - Ca sĩ Thúy Hằng và một số ca nghệ sĩ Paris cùng trình diễn tân nhạc - Nhà văn Trọng Lễ độc tấu Lục Huyền Cầm, nữ giáo sư Quỳnh Hạnh Đàn Tranh - Anh Đỗ Bình vừa là MC vừa giới thiệu tác giả... Chiều ấy đến nay vẫn không hề quên trong lòng tôi, xin mượn bài viết này gửi lời tri ân đến quý anh chị.

Máy bay chúng tôi đáp lại Montréal Canada và sau hai giờ thì transfer qua chiếc phi cơ đến Pháp - Vui làm sao khi gặp lại các anh chị đã chờ sẵn tại phi trường, ngoài các anh đã thân quen Đỗ Bình, Nguyễn Thùy còn có các anh Phạm Đình Liên và phu nhân Minh Cầm, anh Minh Nhật, anh Nguyễn Thanh và phu nhân Mây Thu, chị Mai Ling, anh Cang là người rất nhiệt tình xách phụ những valise và đưa chúng tôi lên hai xe về khách sạn - Tại đây chúng tôi gặp thêm nhiều anh chị khác như Giáo Sư Nguyễn Ngọc Chân, anh chị Võ Hùng Anh, nhạc sĩ Lê Trạch Lựu, nhà văn Phạm Văn Kiểm, anh chị Hải Yến, anh chị Thy Như, chị Vũ Lan Phương đã từng là chủ nhà hàng Đào Viên lâu năm tại Paris nên chị quen thân rất nhiều thi văn hữu.

Đoàn chúng tôi được BTC phân phối thành 5 nhóm - Các anh chị của miền kinh đô ánh sáng quả rất nhiệt tâm và tình cảm chứa chan - Một nhóm theo sự hướng dẫn tham quan của anh Chân, anh Minh Nhật, một nhóm theo anh

chị Nguyễn Thanh và chị Mây Thu, một nhóm theo sự hướng dẫn của anh chị Hải Yến, nhóm chúng tôi theo chị Ngành, chị Lan Phương, chị Mai Ling và chị Thy Như đi lên thành phố Troyes thăm nhà văn Hồ Trường An, anh Đỗ Bình hướng dẫn họa sĩ Vũ Hối và nhà văn Nguyễn Thùy đi xem các bảo tàng hội họa cách Paris hàng trăm cây số - Chuyến đi Troyes gồm 2 xe Van, mỗi

Trong khu Montmartre: NT Đỗ Bình, HS Vũ Hối, GS Nguyễn Thùy, Thúy Hằng, Nguyễn Thị Ngọc Dung, Mây Thu và Ngọc An.

xe 7 chỗ ngồi - Đường đi xa thăm có đến hơn 200 cây số nhưng trong lòng ai cũng vui vì sắp gặp nhà văn tên tuổi mà con tạo sắp bày tai họa đến bất ngờ cho anh – Văn miền Nam của anh Hồ Trường An đã lừng lẫy trong giới độc giả yêu văn chương hàng mấy chục năm qua, nói đến anh là nói đến văn phong chữ nghĩa người miền Nam, tác phẩm của anh đã xuất bản có đến trên 60 cuốn, một gia tài đồ sộ, một sự nghiệp văn chương vào hàng phải kể phục.

Chúng tôi đến nơi nhà văn Hồ Trường An cư ngụ, một người Pháp tên Bernard ra tận ngoài chỗ xe đậu đón chúng tôi, anh hiền lành và vui vẻ đưa chúng tôi lên lầu 2 gặp anh An - Hơn hai năm mới gặp lại, trông anh An hốc hác gầy ốm hơn xưa, ngồi trên xe lăn đôi mắt nhìn chúng tôi rung rung cảm động, một tay anh còn nhúc nhích cử động, tay kia thì băng kín và bất động, một chân cũng bất động như tay và chân còn lại cũng chỉ xê dịch miễn cưỡng mà thôi... Đau lòng thay cho người anh thân thương, mới hôm nào tại San Jose oai phong lẫm lẫm, ai ai cũng trầm trồ khen anh đẹp trai trắng kiện và chen nhau tới chụp hình với anh - Định mệnh quái ác, không biết thời gian có trả lại cho anh những ân sủng một thời đã qua, trả lại cho anh nét thanh tú hoàn hảo nữa không hay phải chịu tật nguyên suốt kiếp – Ôi, nghĩ đến điều này lòng tôi chùng hẳn xuống tưởng như cơn bão táp cuồng phong đang trút xuống đầu nhân gian thảm khốc!

Chị Ngân chủ đạo bày biện 2 bữa ăn trưa và chiều cho nhóm chúng tôi – Xin thành thật cảm ơn sự nhiệt tình của chị khi biết chị ở khá xa nơi này - Đi tham quan vài chỗ trong thành phố Troyes, anh An vì vui cố gắng cùng đi, anh Bernard phải bế anh An lên xe cùng chiếc xe lăn, chúng tôi nhìn thấy cảnh ấy lòng bùi ngùi khôn tả, chào từ giã ra về trong ghen ngào rơi ngấn lệ.

Trưa hôm sau, chúng tôi gồm có anh chị Đỗ Bình, họa sĩ Vũ Hối, nhà văn Nguyễn Thùy, nhà văn nữ Nguyễn thị Ngọc Dung và tôi được Ông bà Giáo Sư Nguyễn Ngọc Minh và phu nhân Đỗ Quyên mời tham dự Party tại tư gia - Một ngôi nhà trên tầng 4 nằm trong khu biệt thự sang trọng, chúng tôi được chủ gia tiếp đón nồng hậu, quan khách gồm những vị trí thức và trưởng giả quý tộc, những vị phu nhân một thời vàng son trước 1975 - Đặc biệt bà chủ nhà là một ca sĩ trình bày các bản nhạc Opéra lừng danh, tiếng hát cất lên cao vút mà không cần dùng micro, tiếng vỗ tay nồng nhiệt từng chập dành cho nữ ca sĩ Đỗ Quyên – Nhóm chúng tôi được xem như khách quý và được trang trọng mời lên giới thiệu cùng thân hữu buổi họp mặt - Chị Ngọc Dung hát, tôi ngâm thơ, tiếng vỗ tay tán thưởng khiến chị Dung bảo thầm vào tai tôi “ về vang dân Việt” khiến cả hai cùng cười xòa - Chị Vân Khanh người bạn học chung trường chung lớp với chị Ngọc Dung thời Trung Vương áo trắng, hơn 50 năm gặp lại ôm chầm lấy nhau mừng vui vô kể - Anh chị Nguyễn Thanh – Mây Thu từ sáng sớm đã lái chiếc xe hơi nhỏ đến Hotel đón tôi và chị Ngọc Dung đến party, chủ nhà mời nhưng anh chị ngại không vào rồi không rõ anh chị đi đâu vào ngày đầu thu lạnh giá, gió thổi ào ào, anh chị là một cặp uyên ương thật đẹp đôi và thật hạnh phúc - Đến 4 giờ chiều anh chị trở lại đón chúng tôi khi tiệc chưa tàn, cái tình cảm thiết tha của anh chị NA không thể nào quên được. Chúng tôi chào từ giã mọi người trong khi tiếng ca hát ngâm nga vẫn còn đang vang vọng trong căn nhà âm cúng – Chúng tôi hẹn gặp lại ông bà chủ gia và quan khách vào trưa ngày 4/10/09 là ngày chính cho buổi Văn Hóa Thu Tao Ngô do nhà thơ Đỗ Bình cùng quý anh chị tổ chức.

Đường phố Paris chật và thường bị kẹt xe, hai chiếc xe hơi của chúng tôi bị kẹt cứng trên

đường đến tham quan nhà thờ Sacré'- Coeur - Chị Thúy Hằng chở anh Đỗ Bình, anh Vũ Hối, anh Nguyễn Thùy – Anh Thanh chở 3 chúng tôi - người dân Paris có cách sống không giống dân Mỹ, mà cách sống lại giống dân Việt Nam, họ thường đi bộ đông đúc ngoài đường, ban đêm tập nập trong các quán cà phê, quán ăn đến khuya vẫn chưa tàn, khiến tôi liên tưởng đến quê hương và thấy lòng nao nao một niềm thương nhớ quê cha đất tổ, người dân Tây nơi đây họ sống rất nhàn hạ thoải mái thì giờ tuy rằng vật giá nơi đây rất đắt đỏ, tôi nhớ mãi đêm đầu tiên chị Thy Như dẫn chúng tôi đi bộ trên đường phố Paris về đêm, đi mãi đi mãi thật xa gặp các người khách nghệ sĩ Pháp chúng tôi cùng nhập vào ca hát líu lo giữa lộ về khuya, vui thật là vui... Thế rồi tất cả 9 người cùng mỏi chân quá, bảo chị Thy Như cho trở về thì mới hay không thể nào... vì quá xa đành dẫn nhau đi thêm một quãng nữa để đến trạm xe bus – Chân căng rã rời, gặp được xe bus trở đến cả bọn mừng như bắt được vàng vội vã lên xe và xe chạy mãi vẫn chưa đến Hotel, nếu đi bộ trở về chắc là chết sướng hơn phải không đoàn tham quan đi bộ của chúng ta??? Ở đây không có xe hơi tầm cỡ lớn và dài vì parking rất chật, theo cách nói của người dân bên Pháp thì xe hơi nào muốn vào Parking đậu đều phải tông dằng trước rồi tông dằng sau ầm ầm mới vào được, xe nào cũng mang dấu tích dầu và đuôi xe bởi thật sự khi chúng tôi vào chỗ đậu gian nan vô cùng, vào đã khó mà khi ra càng khó hơn, đành phải đung cộp cộp vào đuôi đuôi các xe khác thôi – Mà cũng lạ, chẳng có ai chạy ra *complain* hoặc cảnh sát đến phạt gì cả - Tất cả tự nhiên như chẳng có gì xảy ra trong khi chúng tôi ngồi trên xe run cầm cập bởi xứ Mỹ mà như thế là bị gọi Police làm report ngay để lãnh phạt mấy trăm đô rồi đấy!

Chiều hôm sau xe bus 50 chỗ ngồi đến đón chúng tôi tại khách sạn, một Tour đi chơi dòng

sông Seine và ăn nhà hàng Ý quả thật vui và hấp dẫn - Chiếc thuyền chở nhóm Ban Tổ Chức và chúng tôi được ưu tiên ngồi phía trước, khách trên tàu ra ngồi phía sau – Sông nước nhịp nhàng khiến lòng người lắng dịu, êm ả vô tư... Đi ngang chỗ công nương Diana tử nạn, tôi thấy ngậm ngùi thương xót một công nương đầy lòng từ ái sớm bạc phận – Đi tới đoạn nào là nhà biên khảo Lê Mộng Nguyên và nhà thơ Đỗ Bình phân tích giảng giải cho đoàn chúng tôi từng chi tiết về lịch sử các di tích thật là hấp dẫn cho chúng tôi hiểu biết thêm về những câu chuyện xa xưa huyền bí của nước Pháp- Những tấm ảnh chụp trên tàu sẽ là những kỷ niệm mang về xứ Hoa Kỳ cho chúng tôi niềm tự hào đã được tham quan Kinh Đô ánh sáng bởi thật tình có biết bao người cư ngụ ở Mỹ thật lâu vẫn chưa đến Paris lần nào cả. Riêng bản thân tôi rất nghèo, nay làm mai off nhưng may mắn nhờ vào duyên văn nghệ mà có dịp đi đây đi đó – Âu cũng là cơ duyên cho mình vậy.

Nhà hàng Clément của Ý, tọa lạc trên đại lộ Champs Élysées nổi tiếng sang trọng bậc nhì, ba của Paris cho chúng tôi những món ăn lạ miệng, hấp dẫn du khách bốn phương đến với nhà hàng – Trên đường trở về khách sạn, xe dừng lại bên góc tháp Eiffel, tài xế rất tinh, 5 phút sau đèn tháp Eiffel bật sáng chiếu rực lên liên hồi, đẹp và ngoạn mục vô cùng khi chúng tôi ở cận kề bên chân tháp – Mãi mê với những vĩ đại và đồ sộ thắng cảnh lịch sử của nước Pháp, đoàn chúng tôi đã tham quan tháp Eiffel, nhà thờ Notre Dame, nhà thờ Sacré-Coeur, Opéra Garnier, La Conciergerie, vườn Luxembourg (Lục Xâm Bảo)... và nhiều di tích nữa mà tôi không thể nhớ hết...

Ngày chính thức đã đến, quan khách chật ních cả hội trường, toàn những thành phần chọn lọc: Tôi nhìn thấy Giáo Sư Bùi Sĩ Thành gần 90 tuổi mang theo mình cả bình dưỡng khí đến

tham dự mà lòng tôi nao nao xúc động trước tấm lòng yêu văn hóa Việt Nam vô bờ của Giáo Sư, vô cùng trân quý và cảm tạ sự hiện diện của ông - Giáo Sư Thái Hạc Oanh đến tham dự trên chiếc xe lăn có người đẩy, ôi nhìn cụ bà năm nay đã ngoài 90 mà vẫn yêu ngôn ngữ VN đến thế, xin ghi sâu cái tình văn học cao quý mà quý cụ đã dành cho đàn con cháu hậu sinh này - Bác Sĩ Phạm Hữu Trác, đại diện cộng đồng Canada và hải ngoại cũng đã nhìn thì giờ quý báu đến chung vui, nhà văn Hồ Trường An vào hội trường với chiếc xe lăn do anh Bernard đẩy xe, trên tay cầm một khúc bánh mì và một hộp nhỏ đưa tận tay tôi - Cảm động xiết bao khi tôi mở ra thấy một thời son hồng rất đẹp – Tình văn hữu cao cả làm sao, xin chân thành ghi nhận tình cảm trân quý anh đã dành cho tôi. Từ cách xa trên 200 cây số, anh Lê Ngọc Khoa đã lái xe chở anh An và anh Bernard, diu dắt nhau đến với Chiều Tao Ngô, xuống tầng dưới nhà thờ với chiếc xe lăn sẽ trở ngại vô cùng vậy mà anh và Bernard vẫn có mặt đúng giờ, thật tôi nhìn anh An và anh Bernal mà lòng cảm xúc dâng tràn...

Còn nhiều lắm những niềm vui bất ngờ đến với tôi, nhạc sĩ Nguyễn Đình Tuấn tìm tôi để gửi bản nhạc mà anh đã phổ gần 10 năm nay khi tôi đến Paris năm 2002, bài thơ Rừng Thu Xưa Vẫn Nhớ đã làm cảm xúc và anh đã phổ nhạc chờ ngày gặp giao cho tôi, chương trình truyền thông văn hóa Việt do anh Huỳnh Tâm phụ trách mời tôi đến phỏng vấn, vui làm sao khi gặp lại anh Huỳnh Tâm, anh Đình Tuấn và chị Yên của truyền hình TVV, bài thơ phổ nhạc đã được tác giả hát và bài thơ mùa Thu cũng được ngâm trong chương trình phỏng vấn dài trên 30 phút – Xin đa tạ những chân tình đã dành cho tôi trong phút giây hạnh ngộ.

Buổi Thu Tao Ngô thân tình và trang trọng, quý nhân sĩ thương mến BTC đã đến rất đông, được biết ngày 4/10 có đến mấy hội đoàn tổ chức, anh Đỗ Bình rất lo lắng số quan

khách sẽ bị chia nhiều nơi nhưng thật không ngờ, cái hội trường của nhà thờ nằm khuất và sâu dưới mấy tầng vẫn có những tâm hồn đồng điệu, yêu chữ nghĩa văn chương Việt Nam nên đến chung vui ngày họp mặt: ÔB Phan Khắc Tường chủ tịch cộng đồng người Việt tại Paris, nhìn thấy sự đầm ấm và mẫu mực qua tư cách, tự nhiên tôi thấy gần gũi và trân quý ông bà Chủ tịch thật nhiều - Nhà văn Tô Vũ đến với hai chiếc gậy trong hai tay, mái tóc bạc trắng, lưng đã khòm với tuổi đời chồng chất, nhưng tâm hồn ông vẫn trẻ và yêu đời, luôn nở nụ cười trên môi chào mừng xiết tay thật chặt chứng tỏ cả tấm lòng bao la ông dành cho nhóm trẻ chúng tôi - nhạc sĩ Lê Trạch Lựu, đôi chân đi khập khiễng vì tai nạn gì thì tôi không được rõ nhưng niềm tâm cảm dạt dào vẫn hiện rõ trong đôi mắt khi anh tiếp xúc với đoàn chúng tôi – Tôi được dịp gặp gỡ anh chị tiến sĩ Võ Hùng Anh, anh thì cao lớn, chị thì thấp nhỏ nhưng dường như họ là một cặp uyên ương không rời nhau gang tấc - Một nhà Điều Khắc Gia nổi tiếng của Paris, bà Anh Trần cũng đã đến chung vui với chiều Thu Tao Ngô, Bác Sĩ Nguyễn Bá Hậu, ôi đẹp thay một tâm hồn lương y yêu văn hóa Việt Nam, ông dành bao nhiêu thời gian có được sáng tác thơ văn nhạc để cống hiến cho đời niềm tự hào của một con người làm kinh tế vẫn không bỏ quên ngôn ngữ mẹ đẻ, xin cảm ơn Bác Sĩ đã cùng Bác sĩ Nguyễn Hoàng Việt tận tình giúp anh Đoàn Phú Lạc với cái chân *gout* hành hạ và xin cảm ơn B/S đã ưu ái tặng NA 2 cuốn Hoa Tâm và Tha Hương với bút hiệu Phương Du - ÔB Bác Sĩ Huỳnh Trung Nhi quả là đôi nhân tình cao tuổi đẹp đôi mà NA đã được gặp và chuyện trò tại nhà chị Đỗ Quyên, hôm nay ông bà vẫn dành thời giờ quý báu đến chung vui, thật vô cùng cảm kích - Nữ ca sĩ Đỗ Quyên, tiếng hát vang vọng cả hội trường, Opéra là loại nhạc cổ nhưng rất thịnh với giới thượng lưu nhân nhã, trên sân

khẩu trang bà như một nữ ca sĩ đặc thù, chuyên nghiệp nhưng ai biết được trong gia đình bà là một người nội trợ xuất chúng, buổi *party* hôm chúng tôi được mời đến do một tay bà nấu nướng khoản đãi trên 60 thực khách, tôi thăm phục một người phụ nữ tài năng ngoài xã hội và giỏi giang cả trong gia đình...

Cộng đồng Paris thể hiện cho tình người Việt lưu vong thấm thiết, chúng tôi thừa hiểu tạo được một buổi họp mặt không phải dễ dàng vì người Việt cũng không nhiều, đường xá xe cộ đi lại khó khăn, phần đông phải đi xe Métro vì không có *parking* đậu xe, vậy mà theo danh sách tôi ghi nhận được từ BTC thì quả thật quý vị đã quá nhiều ưu ái, hiểu khách dành cho đoàn chúng tôi từ xa đến, nói đúng hơn quý anh chị trong BTC đã được nhiều yêu thương từ quý vị nên Chiêu Thu Tao Ngô còn rất nhiều gương mặt thân thương hiện diện như: Luật sư Lương Ngọc Chấn, Tiến sĩ Trần Minh Trâm, Tiến sĩ Nguyễn Văn Hương (nhà thơ Hoài Việt) Bà Đỗ Quyên, ÔB K/S Võ Hoài Nam (nhà văn Tiểu Tử) nhà văn Âu Dương Trọng Lễ, gặp lại anh Trọng Lễ, quả thật tôi không ngờ, anh trẻ ra và đẹp trai mập mạp hồng hào hơn 7 năm về trước, gặp lại NA mừng quá và cảm ơn anh đã tặng cuốn *Quê Hương Và Tình Yêu* gồm Thơ Truyện và rất nhiều hình ảnh quê hương gợi cho tôi niềm rạo thương nhớ dòng sông quê Mẹ - ÔB G/S Tiến sĩ nhạc sĩ Phạm Đình Liên vẫn keo sơn gắn bó như thuở nào, nhìn chị Minh Cầm không thể ngờ đã 71 cái xuân xanh, trông chị rất trẻ có lẽ nhờ anh Liên có bí quyết chăm sóc - Giáo sư Như Mai, Giáo sư Phạm thị Nhung, Bác sĩ Vũ Thị Thoa, Tiến sĩ Nguyễn Thị Kim Đan, nhà báo Nguyễn báo Hưng, nhà văn Liều Phong, K/S Nguyễn Xuân Lang, Họa sĩ Nguyễn Đức Tăng, Ô Bùi Hữu Tinh, Bà Bích Khuê, T/S Huệ Châu, Nguyễn Thanh Vân, Bích Liên, Michel Tùng, Huy Hoàng, Minh

Nhật, Minh Mạch, Trần Văn Trung, nhà báo Phạm Hữu, nhà tranh đấu Trần Hồng (cựu TTK Văn Phòng liên lạc), ÔB B/S Tạ Thanh Minh Chủ tịch Hội Y sĩ Tự Do tại Pháp, Ông Nhất Long, nữ nghệ sĩ Diệu Khánh, nhà văn nữ Bích Xuân, B/S Phạm Ngọc Tỏa (Cựu Chủ Tịch Hội Y sĩ VNTD), ÔB B/S Nguyễn Đương Tịnh hội Hành Thiện, ÔB G/S Bùi Xuân Quang, G/S Nguyễn Ngọc Chân hội Chuyên gia, ÔB tiến sĩ Võ Hùng Anh, B/S Phạm Đăng Thiện, L/s Dương Minh Châu, K/S Đỗ Hữu Hứa, Bác Sĩ Nguyễn Hoàng Việt, nhà văn Chu Chi Nam (Liên Đảng), ÔB Nguyễn Minh Răn (Chủ tịch văn phòng Liên Đới xã hội), Ô Phạm Văn Đức (văn phòng Liên lạc quân nhân Âu Châu), Ô Châu Văn Lộc (Hướng Đạo VN), Ô Nguyễn Tường Long (Tổng thư ký Văn phòng Liên lạc các Hội Đoàn tại Pháp), Ô Lê Minh Triết (VNQD Đảng), Ô Lê Văn Tư (Đại Việt QĐĐ), B/S Nguyễn Minh Tân (VNQĐĐ), B/S Nguyễn Văn Thọ, L/S Trương Hữu Lương, Nữ Sĩ Quỳnh Liên, Nhà thơ Lê Chí Thạnh, Điêu khắc gia Lê Ngọc Khoa, GS Bernard Detrez, anh chị Thanh - Mây Thu, chị Mai Ling, chị Thy Như ... và tôi tin rằng vẫn còn thiếu sót danh sách quý vị tham dự, xin quý vị niệm tình tha thứ cho. Với một lượng quan khách tham dự hùng hậu và tên tuổi như thế quả là BTC thật tài tình và được nhiều cảm tình từ mọi phía...

Bắt đầu chương trình, nghi lễ Quốc ca VN do anh Nguyễn Hữu Xương điều khiển, tiếp theo là lời chào mừng của Ông Chủ tịch Phan Khắc Tường, Họa Sĩ Nguyễn Đức Tăng thay mặt BTC gửi lời ngỏ thân tình đến quý quan khách hiện diện, một màn rước đèn Trung Thu do các em nhi đồng trình diễn rất vui mắt, nhà thơ Phương Du đọc thơ Thu, nhà thơ Hoài Việt đọc thơ Thu...

Đoàn chúng tôi rất hân diện được MC Đỗ Bình mời lên trình diện quan khách Paris, hai MC Vân Hải & Đỗ Bình nhịp nhàng linh động

với chương trình tâm tình của các diễn giả Lê Mộng Nguyên, Nguyễn Thùy, Hồ Trường An ... Tâm tình Thu Paris và Tâm Hồn nghệ sĩ, T/S Lê Mộng Nguyên tâm cảm gợi lại bao kỷ niệm về mùa Thu làm lòng tôi bồi hồi xúc động. G/S Nguyễn Thùy đôi dòng phân tích về cuốn *Món Ăn Theo Bước Di Tàn* nội dung chất chứa bao nhiêu kỷ niệm trong tâm hồn 13 tác giả trên bước lưu vong, tình yêu Tổ quốc, yêu gia đình mãi trường tồn trong trái tim những tác giả định cư Hoa Kỳ, Đức Quốc và Canada nay không ai còn trẻ nữa, người trẻ nhất trong đoàn cũng đã trên 50 cái xuân xanh - Nhà văn Hồ Trường An lên sân khấu với chiếc xe lăn mà thấy thương làm sao, anh vẫn được ca tụng là điển trai nhất nhì trong nhóm cầm bút, thế mà hôm nay... anh tâm tình đầy xúc cảm và không quên giới thiệu hai cuốn *Hoa Vàng & Nam Phong* do Ngọc An thực hiện năm 2003 và 2005 với số đông tác giả chọn lọc - Cụ bà Thái Hạc Oanh lụm cụm cùng chiếc xe lăn lên sân khấu góp lời ủng hộ tinh thần văn học, khuyến khích các tài năng trẻ - Ca sĩ Đỗ Quyên trình bày một trích đoạn Les Voiles Opéra Don Carlos của Verdi với phần đệm dương cầm nữ giáo sư nhạc sĩ người Pháp Nicole Rivière - Nữ Ca sĩ Ambrosio Laurent trình bày ca khúc Serenata của Toselhi - Nhà văn Nguyễn Thị Ngọc Dung được mời lên giới thiệu tam cá nguyệt san Cỏ Thơm mà chị là Chủ nhiệm kiêm Chủ bút tại vùng Hoa Thịnh Đốn nhiều năm qua. Tiếng đàn tranh thánh thót của Nữ G/S Âm nhạc Nguyễn Thanh Vân trình bày bài Tương Tư Ngự đã làm hội trường im phăng phắc lắng nghe như đọng từng nốt đàn vào tâm khảm, diu dặt mà trầm lắng xốn xao... Khi NA lên ngâm bài thơ Mùa Thu Trên Đất Nước Tôi đã được tiếng đàn tranh của chị Thanh Vân và tiếng sáo trúc của anh Trần Tam Nguyên yểm trợ nên tăng thêm phần hồn cho bài thơ nói về mùa Thu của ba miền Nam

Trung Bắc đã được quan khách lắng nghe và chia sẻ nhiệt tình - Tiếp theo là phần giới thiệu tác phẩm của nhà văn Âu Dương Trọng Lễ, nhà văn nữ Trúc Giang do các nhà văn Nguyễn Xuân Lang, nhà thơ Quyên Tâm và nhà báo Tô Vũ nhận định - Sau đó là bài nói chuyện của G/S Phạm thị Nhung về Giai thoại cuộc tình lãng mạn của thi sĩ Vũ Hoàng Chương cùng người đẹp Tố Uyên đầy say mê và cảm động - Xen kẽ chương trình là phần độc tấu Guitar của N/S Phạm Đình Liên, Paris trong thi ca của G/S Từ Tri, Người Tình Trong Âm Nhạc của N/S Lê Trạch Lựu, nhà báo Nguyễn Bảo Hưng với chủ đề: Sự Huyền Diệu Của Tiếng Việt, Ca sĩ Thúy Hằng trình bày bản nhạc Sương Thu, giọng trầm buồn sâu lắng làm lắng đọng bao tâm hồn yêu nghệ thuật nước nhà, và còn nhiều lắm ca sĩ Minh Cẩm, Minh Nhật, Bích Liên, Ngọc Châu... lên trình diễn những bài ca toàn về mùa thu nên buổi Thu Tao Ngô thật hoàn toàn có ý nghĩa sâu xa và khó quên - Nhà văn nữ Trúc Giang lên sân khấu góp ý tưởng và kể lại lập trường đấu tranh sôi nổi của người dân nước Đức - Chúng tôi rất tiếc là thời gian không cho phép và chương trình đã quá dài chứ nếu còn thời gian thì các nhà thơ nhà văn của chúng tôi tuy cầm bút nhưng cũng là những ca sĩ, nghệ sĩ có hạng của Hoa Kỳ và Canada, Đức Quốc sẽ lên công hiến tài năng với quý vị, thôi xin hẹn vào một dịp khác vậy, nhưng đâu dễ gì quý vị ơi, nên rất tiếc và rất tiếc... Phần văn nghệ hào hứng nên hấp dẫn quan khách ngồi lại đến giờ phút chót - Miền đất Paris theo tôi biết thì rất khó khăn tụ họp nhưng buổi tổ chức Thu Tao Ngô đã quy tụ nhiều gương mặt sáng chói của cộng đồng Paris chứng tỏ BTC có tầm cỡ và tình cảm, tình đồng hương thâm sâu đậm đà như thế nào rồi. Một lần nữa xin cảm tạ anh chị Đỗ Bình và quý anh chị trong BTC thật nhiều. Cảm tạ quý quan khách đã dành thì giờ quý báu đến chung

vui với chúng tôi, nhất là các vị phải dùng xe lăn, mang theo cả bình dưỡng khí và các vị thật cao tuổi - Cảm động biết chừng nào với tấm lòng yêu văn hóa Việt Nam của quý vị - Cảm ơn chị Bích Xuân đã dành cho 4 người chúng tôi: anh chị Đoàn Phú Lạc – Chu Kim Oanh – Phong Thu và Ngọc An những tình cảm thật đẹp khi đến trú ngụ trong “tòa lâu đài cổ” và những lời tâm tình của hai người độc thân BX- NA nên đã phải thức trắng đêm không ngủ, cảm ơn chị đã tặng mình CD nhạc do chính chị hát... Đêm cuối cùng để từ giã Paris, NA còn được nhân duyên với chị Mai Ling, về ngủ với chị, một căn phòng dành cho người cao niên, ấm cúng và sạch đẹp với cách trang trí thẩm mỹ - Tôi đã được nghe qua tâm tình thương đau của đời chị và một quyết định về VN sống những ngày còn lại với viện dưỡng lão dù tại nước Pháp chị vẫn còn có ba người con, cái tình người Việt Nam cao đẹp và trường tồn trong xương tủy đến khi gần kề cát bụi vẫn muốn gửi năm xương tàn trên quê hương Mẹ - Chị Mai Ling rất giỏi về Pháp ngữ, cuốn sách chị tặng tôi mang tựa đề: *Le Sixième Sens De La “Petite Souris”* dày 338 trang hoàn toàn bằng Pháp ngữ, rất cảm ơn chị - Cảm ơn chân tình của anh chị Thanh-Mây Thu... Cảm ơn nhà văn Hồ Trường An đã tặng NA rất nhiều sách của anh: *Thấp Nắng Bên Trời, Giữa Đất Trời Giao Hưởng, Những Đóa Hoa Nở Muộn, Truyền Kỳ Trên Quê Nam, Giai Thoại Văn Chương, Trở Lại Bến Thuyền Dương, Trăng Xanh Bên Trời Huế, Vườn Cau Quê Ngoại*, nhà thơ Đỗ Bình tặng NA cuốn thơ mang tựa đề thật hấp dẫn “*Mùa Xưa Vô Cảnh*”, nhà văn Nguyễn Văn Nhiệm với cuốn *Đường Vào Triết Học Việt Nam* dày 486 trang với bao công phu thực hiện - nhà văn nữ Tiểu Thu với truyện ngắn *Tiếng Hót Vành Khuyên* líu lo êm ả và dễ thương không khác gì tác giả - Cảm ơn hai CD của chị Minh Cẩm, tuy bạn

rộn nhưng CD của chị và Bích Xuân NA đã nghe và rất thích – Về Cali NA còn nhận được cuốn *Hoa Liên Kiều* tác giả Vũ Nam gửi tặng, chỉ mới nghe tên cuốn sách là người đọc phải tò mò rồi đấy, cảm ơn Vũ Nam nhiều - Những cuốn văn thơ quý anh chị tặng sẽ là bầu bạn gối đầu giường mỗi đêm trước khi NA đi ngủ - Cảm ơn G/S Nguyễn Ngọc Chân đã hướng dẫn và giảng thích tỉ mỉ từng chi tiết lịch sử cho đoàn tham quan chúng tôi, rõ ràng ông có bộ óc không khác gì tự điển sống, quý anh chị Hải Yến, Minh Nhật, Mai Ling, Thy Như... tất cả quý vị đã bỏ nhiều thì giờ quý báu đưa đoàn chúng tôi tham quan thắng cảnh Paris, cảm ơn chị Minh Cẩm và Chu Kim Oanh đãi một buổi ăn tối tại Phở Hòa trước khi rời Paris, xú thần tiên về thắng cảnh. Chắc hẳn bài viết này còn rất nhiều thiếu sót, bởi tôi từ phương xa đến không thể am tường, xin quý vị rộng lượng đừng chấp nhất, xin ơn trên ban cho tất cả đồng hương tại nước Pháp an lành hạnh phúc. Kính chúc quý vị cao niên của miền kinh đô ánh sáng Paris sống trường thọ, quý vị đang mang bệnh hoạn tật nguyên sớm trở thành lành mạnh để có ngày NA trở lại Paris còn được gặp gỡ hàn huyên cùng tất cả quý vị...

Chiều Văn Hóa Thu Tao Ngô tại Paris đã được ghi lại từng chi tiết, thực hiện thành những cuốn DVD thật đẹp qua các anh Đoàn Phú Lạc, B/S Phan Văn Thành và anh Duy An Đông, xin cảm ơn các anh thật nhiều - Về phần chụp ảnh thì dường như ai cũng mang theo máy ảnh, do đó buổi du lịch Paris quả tình không uổng phí và vô cùng ý nghĩa cho một ngày đầu thu tình thơ văn kết tụ.

Rồi tất cả đã trở lại bình thường, nhưng dư âm vẫn còn vang vọng, trời mùa thu Cali buồn não nuột, những chiếc lá vàng rơi lá tả, gọi lòng ta nổi ngao ngán cho một kiếp người phù du, lá vàng rồi lá rụng... trời mùa thu mang sắc màu u ám nhưng người thơ lại thích mùa

thu, nó gọi trong lòng những cảm hứng mông lung, u uẩn, tiếc nhớ, băng khuâng...

Cho đến muôn đời thu vẫn đẹp
Lá vàng pha lá đỏ tươi xinh
Bên đường lặng lẽ hàng cây đứng
Những đóa hồng khoe sắc hữu tình

Phố Palo Alto êm đềm thơ mộng
Một buổi chiều lữ khách ghé thăm
Hoa lá reo vui theo gió lộng
Làm say lòng bao gã thi nhân ...

Ta cũng say sưa phố lạ chiều
Muôn trùng lá thắm động thương yêu
Dọc theo con lộ dài hun hút
Vàng, đỏ, nâu, hồng... thoáng tịch liêu

Rừng lá mùa thu trải khắp miền
Điểm tô thêm đẹp phố bình yên
Ta ngỡ ngỡ với ngàn hoa lá
Hồn bướm mơ tiên ... chẳng lụy phiền

Ta thấy quanh ta xác lá vàng
Quyện tròn trong gió buổi thu sang
Tưởng như ai đó đang vương vấn
Cho mộng thêm dài ... lạnh gối chăn !

Cảnh đẹp cho hồn ta ngất ngây
Tình thơ lai láng giữa trời mây
Nhìn thu ta bỗng lòng say đắm
Giấc mộng Hằng Nga ... giữa cõi này ...

Nhớ các anh các chị các bạn của Paris nhiều lắm, chân tình kia bao giờ chúng tôi đền trả đây – Nhớ những vòng tay ôm xiết chặt dù chỉ mới biết nhau lần đầu, nhớ những nụ hôn thân tình tây phương lên má, lên tóc của những tình cảm thân thương vui mừng tao ngộ, người Việt nơi đất Pháp chân tình và dễ thương một cách lạ lùng, gần gũi và thương mến nhau tựa như trong một đại gia đình vậy - Tình người ly hương thiết tha cho nhau không bao quản nhọc nhằn, vất vả - Xin trân trọng ghi sâu vào tâm

não những ân tình mãi mãi không quên... nhớ các anh, các chị các bạn của nhóm chúng ta, để gì có một cuộc tao ngộ bên nhau với những gương mặt thân thương này nữa, mùa thu này là mùa thu đầy ý nghĩa của cuộc đời cầm bút chúng ta, mong những hình ảnh của chuyến đi sẽ được trang trọng lưu giữ như những kỷ vật của đời mình...

Thân kính ghi lại đây bài thơ: “mùa thu trên đất nước tôi” để làm kỷ niệm cùng quý vị:

MÙA THU TRÊN ĐẤT NƯỚC TÔI

Sáng hôm nay nghe gió về lành lạnh
Thu đã chuyển mùa, anh có biết không
Mây lang thang, hồn trĩu nặng nhớ mong
Nắng diu diu... lòng em buồn man mác

Em bỗng nhớ mùa thu xưa Đà Lạt
Mây Lâm Viên mờ ảo phủ thông rừng
Mì mô da từng hạt lệ rung rung
Bên hồ biếc xôn xao con sóng gợn

Em chưa có mùa thu sông núi Ngự
Huế mơ màng ôm cung điện nghìn xưa
Huế của ai ... sao nhiều nắng lắm mưa
Em ao ước được một lần hạnh ngộ

Em nghe nói trời mùa thu Hà Nội
Heo may về từng đợt gió buồn hiu
Lá vàng rơi trên đường phố cô liêu
Hồ Lăng Bạc... vết tích xưa huyền sử

Thế là đã mười tám thu cô lữ
Lá quê người sắc vàng đỏ mênh mang
Nhưng trong em bao kỷ niệm úa vàng
Niềm cố quốc, quê hương xa vời vợi

Anh biết đó, em vẫn hằng mong đợi
Một mùa thu ta nhật... lá vàng rơi

Nguyễnphanngocan

California mùa thu 2009

30-09-2009 – Từ trái: Kim Oanh, Ngọc Dung, Hồng Phúc, Thy Nhu, Ngọc An, Thuận, Duy Đông An.

*Troyes, 01-10-200 - Ngồi: Thy Nhu, Hồ Trường An, Mai Ling.
Đứng: Ngânh, Tiểu Thu, Lan Phương, Ngọc Dung, Bernard,
Ngọc An và Mặc Giao.*

Paris

10-

02-2009 – Từ trái Minh Nhật, Duy An Đông, Ngọc Dung, Mây Thu, Ngọc Chân, Kim Oanh, Ngọc An, Mặc Giao, Đoàn Phú Lạc.

Bateau Mouche sur La Seine, 10-02-2009

Tại Nhà hàng Clément, Champs Élysées, 02-10-2009

Vũ Hồi và anh chị Đỗ Bình Thúy Hằng.

Ngọc Dung, Mạc Giao, Phong Thu,
NS Lê Mộng Nguyên, Trúc Giang, Ngọc An,
GS Nguyễn Thùy

Ngọc Dung, Kim Oanh, Tiểu Thu, NS Lê Mộng Nguyên, thân hữu, Mạc Giao, Ngọc An

Ngọc Dung với Hồng Phúc, Từ Thạch, Võ Hùng Anh.

Tặng Võ Hùng Anh và Từ Thạch
Bên nhau mỗi thấy tình chan chứa
Mãi tác càng thêm nết mẫn nồng
Để biết tình yêu đàu có tuổi
Hạnh phúc lãng thãm mãi thủy chung
Bùi Vĩnh Hùng

Đỗ Bình, Ngọc Dung, Đỗ Quyên, Thúy Hằng, Bích Liên, Nguyễn Thanh, Ngọc An, Nguyễn Thùy, Nguyễn Thị Ngọc Dung, Mây Thu tại nhà Đỗ Quyên, 03-10-2009.

Nguyễn Thùy, Đỗ Quyên, Vân Khanh, Ngọc Dung,

^ Bên Nhà Thờ Sacré Coeur.

<Trong khu nghệ sĩ, hội họa, Montmartre.

Các em thiếu nhi rước đèn Trung Thu.

Từ trái: Ngọc An, Ngọc Dung, Vũ Hối, Duy An Đông, Đỗ Bình, Vũ Nam, Trúc Giang, Mạc Giao, Hồng Phúc, Tiểu Thu, Phong Thu, Kim Oanh.

THUYỀN MÂY

Ai chờ mây về đây trưa nay?
Đem giăng giăng xám phủ vai gầy
Đem cô liêu dật nghiêng giòng tóc
Ai chờ mây về đây trưa nay?

Mỏi mắt dõi nhìn chân trời tím
Cô lê đường mây cánh chim bay
Tay cài vạt áo thu sương lạt
Gió lộng vờn theo khói hương say

Giá buốt tuôn tràn giòng huyết lệ
Bồng bênh theo vận nước lưu ly
Má hồng phai lạt dần hương sắc
Bước ngập ngừng đau phút phân kỳ

Anh nằm đó ôm trong lòng đất mẹ
Trên hoang tàn đổ nát mảnh quê hương
Ai gieo tang tóc thê lương?
Cho em cô phụ bên đường gió bay

Ai chờ mây về đây trưa nay?
Đem giăng giăng xám phủ vai gầy
Đem cô liêu dật nghiêng giòng tóc
Ai chờ mây về đây trưa nay?

BARQUE DE NUAGES

Qui emmène ici les nuages cet après-midi?
Voilant les frêles épaules de jeune fille
Sur ses cheveux se penche la solitude
Qui emmène ici les nuages cet après-midi?

Scrutant l'horizon violacé
Où un oiseau vole en solitaire
Par la main, ferme sa robe d'automne légère
Dans le parfum d'encens, que le vent soulève

Les larmes coulent en gouttes de sang glaciales
Comme le sort malheureux de son pays
Le rose de ses joues perd sa beauté
Elle hésite ses pas au moment de se séparer

Il reste là, enveloppé de sa terre natale
Sur mille chaos de son pays
Qui a semé de telles situations fatales?
La laissant veuve au bord du chemin venté?

Qui emmène ici les nuages cet après-midi?
Voilant les frêles épaules de jeune fille
Sur ses cheveux se penche la solitude
Qui emmène ici les nuages cet après-midi?

Vân
Hải
(Paris)

Nhật Ký Về Những Ngày Ở Paris

VŨ NAM

Tôi trở lại Paris ngày 4 tháng 10 trong trạng thái lâng lâng. Trời nước Đức hôm nay có ngọn gió thu nhẹ đầu mùa và buổi sáng lạnh lạnh. Nhưng trưa, khi đến Paris lại hưởng được cơn nắng muộn màng của ngày hè đã qua. Bầu trời Paris xanh trong, người người tập nập trên khắp các con đường. Một ngày nắng cuối hè làm ấm áp thành phố, ấm áp con người, như thanh kiếm vàng chiếu sáng, ánh nắng từ mặt trời chiều, làm ấm áp mặt hồ Boden See trong những ngày thu nơi quê hương „nước Đức“ của tôi.

Gặp lại những người bạn cũ Paris và biết thêm những vị khách và văn nghệ sĩ mới của kinh thành Paris tôi thấy như vừa nhận được những món quà. Với các anh chị, bạn bè cũ thân thương! Thời gian qua mau quá phải không các anh chị? Ngày nào chúng ta cùng ngồi đàm đạo ăn uống trong nhà bạn bè, trong các kỳ hội thảo. Mới đó mà đã mười năm, mười lăm năm rồi. Nay mới có dịp gặp lại.

Đời sống thật sôi động nhưng cũng thật tất bật. Cuộc sống đôi khi vui, nhưng đôi khi cũng không vui. Đến Paris lần này, mặc dù vì chuyện cuốn sách *Món Ăn Theo Bước Di Tản* (MATBDT), nhưng tôi vẫn muốn gặp lại những bạn văn cũ, và muốn biết thêm bạn văn mới cùng các anh chị, những người đã có danh tiếng ở Paris.

Chuyện về buổi chiều Thu Tao Ngô (TTN) ất hẳn đã có vài bạn văn đã viết trên các báo và các diễn đàn Internet. Các bài viết của các bạn văn rất đầy đủ: tên các vị khách và những sinh hoạt trong buổi chiều hôm đó. Trong bài này tôi cố gắng ghi lại những gì tôi

còn giữ trong đầu liên quan đến buổi chiều TTN này, cùng những kỷ niệm tôi đã có với Paris, với những người bạn Việt Nam ở Paris và trên nước Pháp bằng những trang nhật ký của những ngày tháng cũ....

Ngày....Ngày... Cùng thi văn nhân Paris đón vợ chồng nhà văn Nguyễn Tấn Hưng tại tư gia cô Bình Phương. Hôm đó, ngoài vợ chồng anh NTH tôi còn gặp lại các anh Hồ Trường An, Từ Nguyên, Trần Đại Sĩ.... gặp các chị Thụy Khanh, Bích Xuân. Đặc biệt hôm ấy gặp vợ chồng Lê Hằng, người cựu chủ bút (hay chủ nhiệm) tờ Ái Hữu ở Paris, Đặng Mai Lan, nhà văn. Sau này thỉnh thoảng tôi cũng có liên lạc với Lê Hằng và Đặng Mai Lan qua những email thăm hỏi. Vợ chồng Lê Hằng hay viết, khi nào đến Paris nhớ ghé đến gia thất Lê Hằng. Đọc những dòng chữ email của Lê Hằng bao giờ tôi cũng cảm thấy có một tình cảm của người em gái dành cho người anh trai. Những dòng chữ ấy mà khi hồi tưởng lại tôi thấy xúc động...

Ngày... Sau những lần lỡ hẹn tôi cũng ghé thăm nhà Đặng Mai Lan, cô bạn văn nghệ có dáng nhỏ bé, e lệ, khi tôi có dịp chạy xe đến thăm một gia đình người quen ở gần nhà Lan. Sau khi cùng ăn buổi trưa trong nhà Lan xong, cô rủ tôi cùng đi dạo. Trời tháng hai đang lạnh. Những hàng cây hai bên đường đã trụi

lá, bầu trời có màu xám xám. Lan dẫn tôi vào những con đường phố nơi cô cư ngụ. Hẳn những con đường đã hằn in dấu chân cô. Xuân đi hè đến, với đời sống hơn hai mươi năm ở đây, con phố này chắc rất quen thuộc với Lan. Sau những ngày mở cửa đón khách đi mua cho lễ Noel và tết Tây, những hàng quán nằm dọc dài theo giữa con lộ giờ đã đóng cửa, nhưng trong buổi chiều cuối tuần của mùa đông khi có vài ánh nắng vàng rơi xuống thành phố vẫn chiếu rọi được con người đi dạo tập nập. Lan giải thích cho tôi vài điểm nổi bật của thành phố. Thành phố có nền lịch sử lâu đời. Có ngôi nhà thờ cổ kính. Nơi trở về nhà nghỉ ngơi của những doanh gia giàu, sau vài ngày, một tuần vui đầu bận rộn làm ăn trên thủ đô Paris ồn ào. Trong buổi chiều hôm ấy tôi thấy Lan có nét vui. Có lẽ vì các con đang đoàn tụ ở nhà, sau một tuần đi học xa mẹ. Mẹ con cuối tuần mới có dịp gặp lại. Nỗi buồn đã qua. Ngày tháng rồi cũng quét trôi đi tất cả những đau thương trong đời người. Hơn một năm qua không biết Lan đã quên những đau thương lớn lao của mình chưa? Nhưng buổi chiều hôm ấy trông Đặng Mai Lan rất vui.

Ngày... Lần đầu tôi đến Paris là năm 1982 với vài bạn Việt Nam và cô giáo dạy tiếng Đức cho lớp tiếng Đức. Trên xe có khoảng năm mươi người khách. Xe bắt đầu khởi hành từ Đức lúc trời chạng vạng tối. Đến biên giới Đức-Pháp ngoài trời đã tối đen như đêm ba mươi, chúng tôi không ai bảo ai, mọi người tự do đi vào „giấc điệp“. Tỉnh thoảng ánh đèn xe trên đường ngược chiều rọi sáng làm tôi thức dậy từ giấc ngủ chập chờn, cứ mong trời mau sáng „đến Paris“. Hôm sau, khi xe chuẩn bị vào Paris trời bắt đầu sáng. Đến Paris, xe chạy tới trước cửa một Hotel, nơi chúng tôi sẽ ngủ qua đêm, tài xế cho mọi người xuống và hẹn đúng sáng hôm sau, khoảng 10 giờ ông sẽ trở lại đón tại một điểm

khác được hẹn trước. Ngày hôm ấy, không ai đưa đón, chúng tôi tự động cùng nhau đi dạo phố Paris. Chúng tôi „lội“ bộ, dùng Métro đi cùng khắp. Tháp Eiffel, Khải hoàn môn, dòng sông Seine, quán, Bar về đêm... Lần đầu tiên bước chân lên thành phố diễm lệ vào bậc nhất của Âu Châu, lòng thật vui. Sau này, khi có dịp đến Paris, chúng tôi có ngay những văn hữu bản địa dẫn dắt đi phố, mời ăn cơm, như ở nhà vợ chồng anh chị Từ Nguyên; hướng dẫn đi chơi, như cô Bình Phương. Hay như khi chia tay lúc hoàng hôn đã bao trùm cảnh vật Paris, chai nước suối từ bàn tay nhà văn Trần Thị Diệu Tâm trao cho chúng tôi - anh Phù Vân, Đan Hà, Nguyễn Anh Tuấn, Huy Giang và tôi - để uống dọc đường, trên hành trình trở về Đức trong đêm, khi trời chiều đã tắt trên những con đường, phố xá Paris, với tôi cứ chỉ thân thiện này từ người Paris thật đậm thắm, khó quên.

Ngày... Ngồi nhìn bầu trời đang kéo mây u ám bên ngoài cửa buổi sáng mùa xuân, lại nhớ đến mùa hè vừa qua trong năm nay. Một mùa hè vui vui. Khi ngồi trên thuyền dạo trong buổi tối mùa hè lộng gió từ dòng sông Seine của kinh thành ánh sáng Ba Lê. Ánh sáng hai bên bờ sông rực rỡ như hoa đăng. Dòng nước sông đã nhận và phản chiếu nổi sinh hoạt miệt mài của con người, cùng một lúc với những hoan ca và hạnh phúc nếu có từ những cuộc vui của trần thế. Ánh sáng từ những nhà hàng nổi hai bên bờ, những chiếc đèn pha từ những thuyền bè qua lại, hình ảnh những người đồng tình lướt ải đứng mờ ảo ở một nơi u tối nào đó dưới chân cầu. Và dưới chân tháp Eiffel, mỗi họa sĩ với tấm bảng vẽ và cây viết chì đang lãng xăng cho cuộc đời nghệ thuật, cộng sự hiện nổi lộ lộ nhưng thành quách, lâu đài, trường học danh tiếng, cầu cống bằng lối kiến trúc tân kỳ với màu vàng kim óng ả đã tạo cho Paris trên dòng sông Seine một nổi thu hút kỳ lạ.

Trong đêm Paris cô đơn, cộng gió thổi vù vù hai bên tai và thấm lên da thịt những làn không khí đến lạnh buốt, mới cảm thấy sự lảng lạng u hoài trong tâm hồn đã dâng cao đến độ nào, bởi cái muôn mặt đa dạng của những người xa lạ và của cảnh vật không từng quen thuộc vây quanh.

*Thu Tao Ngô: Nhà văn Vũ Nam,
Nguyễn Văn Nhiệm, Võ Thị Trúc Giang,
Nguyễn Thị Ngọc Dung.*

Ngày... Tôi trở về sau ngày Thu Tao Ngô, Paris 4 tháng 10. Cuộc sống đã trở lại bình thường nhưng những dư âm và hình ảnh ngày hôm đó vẫn còn nằm trong đầu. Gặp lại các anh chị Hoài Việt, Từ Tri, Vũ Thái Hoà, Tô Vũ, Bích Xuân... tôi rất vui, vì chúng tôi đã từng gặp Paris và ở Đức. Thiếu anh Mạnh Bích! Vì anh đã mất cách đây vài năm! Bao năm qua, việc liên lạc của chúng tôi bị gián đoạn bởi không gian quá xa và thời gian bao giờ cũng... thiếu! Cũng không quá đáng lắm đâu, khi nói như thế! Xã hội Tây phương này làm người ta quay cuồng như chiếc ốc trong một cái máy. Cứ quay theo máy, ngày này qua ngày khác, tháng tháng năm năm. May lắm là có thì giờ cho gia đình, sau là các bạn bè ở gần, chứ bạn bè xa thì chịu!

Gặp lại anh Hồ Trường An được ít giây, khi đến hàng ghế đầu, nơi anh đang ngồi, bằng

một lời chào hỏi: Anh khoẻ không? Anh hỏi lại: À, Nam mới tới. Sau đó giọng người MC thật thanh lịch trong ngày hôm đó, anh Đỗ Bình hay chị Vân Hải tôi quên rồi, vang lên, tôi cũng phải trở về vị trí phía dưới để trả lại không khí trật tự cho ngày Tao Ngô. Giữa chương trình, thấy êm êm, muốn lên nói chuyện với anh lâu hơn, thì được biết anh đã ra về rồi. Thôi hẹn anh ở một dịp khác. Chúc anh mau khoẻ mạnh lại.

Tôi đến với anh Nguyễn Văn Nhiệm, tác giả cuốn Đường Vào Triết Học Việt Nam, từ nước Đức hơi trẻ nên ngoài chị Nguyễn Thị Ngọc Dung, Tiểu Thu-anh Thành và Nguyễn Phan Ngọc An, đã biết trước, qua dò hỏi tôi mới biết được những khuôn mặt mới, những người cùng tôi viết chung trong cuốn sách MATBDT như anh Duy An Đông, chị Tôn Nữ mặc Giao, Phong Thu. Gặp lần đầu, trong bầu không khí ồn ào, đầy người, chúng tôi cũng chỉ chào hỏi thông thường, chớ không có thì giờ cho những chuyện trò tâm sự lâu.

Nhà văn Nguyễn Thùy nói về cuốn sách MATBDT. Dáng dấp của một nhà giáo, nhà biên khảo mực thước. Khi anh nói về quyển sách, dù anh nói rất thật, chân tình, nhưng chúng tôi những người cùng viết trong cuốn sách cũng cảm thấy buồn. Nhưng rồi cũng có „đế gió cuốn đi“ những nỗi buồn. Vui trước cái đã, vì lâu ngày mới có dịp gặp lại. Đông Tây mới hội ngộ.

Cũng vì đến trễ nên tôi không được nghe Lời Chào của bác sĩ Phan Khắc Tường, Lời Ngỏ của họa sĩ Nguyễn Đức tăng! Đến nơi là lúc các em bé mặc áo vàng đang rước đèn trung thu „rần rần“ trên sân khấu. Không khí nhộn nhịp. Chúng tôi lần bước trong ánh sáng lờ mờ của hội trường để tìm người quen. À đây rồi. Anh Thành và chị Tiểu Thu. Rồi đến chị Nguyễn Thị Ngọc Dung, Nguyễn Phan Ngọc An. Các chị từ Bắc Mỹ đến Paris đã mấy

ngày mà xem còn tươi tỉnh. Còn ăn mặc đúng là „đi hội“. Thật sự tôi bắt đầu ngồi và lắng nghe là từ bài nói chuyện của nhạc sĩ Lê Mộ Phong. Anh có một bài nói chuyện linh động, thích thú, khi nói về Paris và những dòng thơ Thu từ các tác giả nữ. Giáo sư Phạm Thị Nhung với bài nói chuyện về người tình của thi sĩ Vũ Hoàng Chương. Bài nói chuyện rất hay, vì GS là cô giáo dạy văn chương, còn là người Hà Nội (tôi đoán vậy), nên giọng nói chuyện rất hay, nhất là những khi cô ngâm thơ của thi sĩ họ Vũ, mọi người đều yên lặng để thưởng thức. Nhạc sĩ Lê Trạch Lưu về đề tài âm nhạc và nhà báo Nguyễn Bảo Hưng về Tiếng Việt. Những bài này nên là những tài liệu cần có trong nhà cho người viết văn, thơ. Hoài Việt, Từ Tri, Tô Vũ cũng đóng góp những bài nói chuyện, ngâm thơ về Thu.

Phần văn nghệ, những người nghệ sĩ Paris như Đỗ Quyên, Bích Liên, Thúy Hằng, Nguyễn Thanh Vân, Phạm Đình Liên... đã hết lòng đem tiếng hát và cung đàn của họ để hiến tặng quan khách. Họ sống với lời ca tiếng đàn. Một công hiến tận tình. Cách biểu diễn trình bày của họ cho thấy điều đó. Phe ta, TT, TNMG thấy cũng có „đăng ký“ với anh ĐB từ trước cho những tiệc mục văn nghệ nhưng chiều hôm đó không thấy trình diễn, chỉ có chị NPNA. Chắc các chị nhường cho các nghệ sĩ Paris. Chị Nguyễn Thị Ngọc Dung với chiếc áo dài VN màu xanh trang nhã bước lên “diễn đàn” đã chùng mục, không ít cũng không nhiều, khi giới thiệu báo văn học Cô Thơm, do chị làm chủ nhiệm, đến với quan khách. Hy vọng sau lần giới thiệu này, báo Cô Thơm sẽ có nhiều văn hữu, độc giả ở Âu Châu hơn. Anh Nguyễn Văn Nhiệm cũng được ban tổ chức dành cho ít phút để nói vài lời về cuốn sách của anh. Anh cũng có mang theo một số sách để tặng quan khách. Cô Mai Linh đáng

người nhỏ, cầm trên tay cuốn truyện bằng tiếng Pháp do cô viết đã được nhà văn Tô Vũ giới thiệu, cùng lúc giới thiệu những tập truyện ngắn của Trúc Giang đến từ nước Đức. Hôm ấy cô ML mặc “áo đầm” màu đỏ làm tôi để ý. Mới nhớ ra. À thì ra giống cô gái người Pháp Isabelle Durchnesnay trong giải thi vũ đôi trên tuyết của thế giới năm 1989. Kỳ thi ấy Isabelle về nhì. Hôm thi cô cũng mặc chiếc “áo đầm” màu đỏ, người nam vũ cùng, quay cô, làm tà áo đỏ cuộn quay như những vòng lửa. Hình ảnh gợi người ta nhớ đến vụ Thiên An Môn, sinh viên Trung Quốc ngã dưới những nòng súng lửa của những chiếc xe tăng! Nhưng ML trong Chiều Tao Ngộ thì từ tốn, chậm rãi vì là nhà văn chứ không phải vũ sư biểu diễn.

Hồng Phúc đến từ Dalas, anh chị Chu Kim Oanh-Đoàn Phú Thứ đến từ Arizona, là những bạn văn tôi cũng mới gặp lần đầu. Tôi cũng có dịp đôi phút để nói chuyện với chị CKO và HP. CKO thì nói chuyện lần đầu, nhưng HP thì có lần nói chuyện bằng điện thoại liên cách đây cũng khá lâu.

Buổi chiều tối hôm ấy nhờ ngồi chung xe và chung trong bàn ăn chiều nên tôi mới có dịp nói chuyện nhiều hơn với chị NTND, NPNA và Phong Thu. Nội dung câu chuyện cũng xoay quanh chuyện về buổi chiều hôm ấy...

Thành thật xin lỗi nếu bài viết Nhật Ký Về Những Ngày Ở Paris này không thể kể tên được hết quý vị quan khách trong buổi chiều Thu Tao Ngộ. Và cũng không viết gì được cho chị Dư Thị Diễm Buồn vì ngày hôm đó không có sự hiện diện của chị. Chửi!

Vũ Nam
(Germany)

Khe Khẽ Trong Mơ

Tặng các tâm hồn Thu cảm.

biết không anh / mùa thu hồn em lạnh
gió lạnh hồn người / gió thoảng bay
quanh đâu đây / còn vang lời ai hát
đồi núi ngồi chờ / nhẩn với chân mây

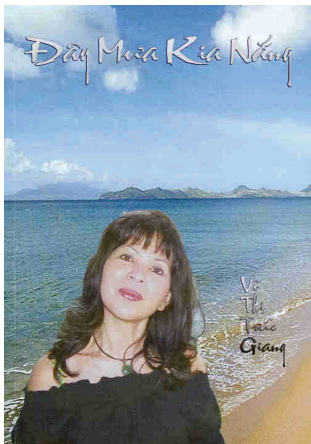
đã bao mùa qua / bao mùa lá rụng
lỡ một cuộc tình / đá cuội nằm tro
giấc mơ bình thường / ôm sầu con sóng động
biển có gợn lòng / biển có bờ vờ ?

Từ ngày xa nhau / sao tình như nước nở
lá rớt ven rừng / bụi thoảng sương mơ
ngày dần qua mau / đêm có về an ủi
dễ giấc ngủ vùi / trăng có đứng chờ ?

có biết không anh / đêm khuya mưa tạnh
chiếc bóng hiện về / khe khẽ trong mơ !

Võ thị Trúc Giang Lúa 9

31.10.2009 Germany

Sao Ngoại Khóc

Kê từ đêm xa anh,
Tóc có vài sợi bạc.
Qua một thời lưu lạc.
Tóc còn vài sợi xanh.

Những sợi bạc như anh
Vô tình che kín mặt..
Bỗng nhiên rơi nước mắt..
Quên đi –sao không đành.

Cùng cháu nhìn mây trôi.
Chiều nay ngồi nhuộm tóc.
- Ngoại ơi!sao ngoại khóc.
Ngoại nhớ ai nữa rồi.

Nhóc con ! ngoại cười đây.
Mắt ngoại vừa vướn tóc.
-Ngoại ơi sao ngoại khóc
Mà mắt cháu lại cay?.

Tại vì khói lò than.
-Nhưng tại sao ngoại khóc
Tại vì hương thời gian..
-Nhưng tại sao ngoại khóc?

Ngoại khóc vì mít ướt.
Hỏi chi cứ hỏi hoài.
Bối cháu là con trai
Làm sao mà hiểu được.

Lam Điền Nguyễn Thử

(Charlotte, mùa lá rơi 2009)

Anh Đáo Làng Tôi

Phạm - Hữu

Làng tôi một làng, thời thực dân là ngoại ô thành phố, nay là quận Đống Đa trực thuộc thành Hà Nội. Tuy thuộc thành Hà Nội, nhưng làng tôi nghèo sơ sác, trông những mái nhà lợp ngói đồ sộ khá nhiều, đường vào làng, và đường đi trong làng xây bằng gạch nghiêng ... nó đã không dấu được cái nghèo. Người trong làng loại giàu có chỉ vài ba sào ruộng. Trâu cày hình như không có. Người dân trong làng phải tha phương cầu thực, nếu không cũng buôn thúng bán mẹt ở Hà Nội để sống. Nghề gánh bún ốc ra Hà Nội bán là nghề « tay phải » của làng tôi. Đàn ông ra Hà Nội làm thợ, làm phu hồ hay đập xích lô, làm công chức hay phải tha phương đi mưu sinh. Người may mắn được cấp sách đi học phải bù đầu vào sách vở, để kiếm mảnh bằng nuôi thân. Người ở đây nói rằng làng tôi đất phát, không phải phát tự bây giờ mà phát tự ngàn xưa. :

Ca dao đã có câu :

“Quan kẻ Mọc, thóc Thanh Trì”

Các dòng họ trong làng tôi làm quan lớn ngồn. Thi sĩ Đặng Trần Côn, tác giả cuốn thơ Chinh phụ ngâm khúc. Một tác phẩm ngày nay đã có giá trị vượt không gian và thời gian. Luật sư Trịnh đình Thảo, được đi Pháp du học. Ông đỗ tiến sỹ luật ở đại học Montphelie, khi có danh vọng tiến sỹ, ông trở về làng vận động để bố ông tranh chức tiên chỉ.. Tôi sinh đẻ ở quê người, hơn nữa còn quá nhỏ, ngày nhỏ tôi về quê hai, ba lần. Tới nay tôi vẫn không rõ, các hương chức làng tôi chỉ có cụ tiên chỉ. Làng không có lý trưởng, không phó lý, trưởng bạ hay chương tuần, dềnh dàng như các làng.

Tiên chỉ thường là quan tuần phủ hay tổng đốc đã hưu thuộc dòng họ lớn trong làng. Thân phụ luật sư Trịnh đình Thảo, không tranh nối chức tiên chỉ. Ông quá tức giận bỏ làng ra đi biệt biệt vào Nam từ đấy. Khâm sai đại thần Bắc kỳ, quyền tiền trạm hậu tấu Lê Hoan, con trai trưởng của ông, ông huyện Đình đã từ quan về làng mở quán bán bún riêu, ở vệ đường. Tổng đốc Nguyễn hữu Đắc, ông và các con ông đều làm quan. Sau khi tổng đốc Nguyễn Hữu Đắc mất bố tôi từ giã nghề làm thông ngôn. Ông bản chất nghệ sĩ, sống giữa đêm trường tịch mịch thời thực dân cai trị, ông chỉ biết lao vào thú vui, ngày hai bữa rượu, ngày tháng sống trong sông cờ bạc, rất may ông nghiện đủ thứ nhưng không nghiện thuốc phiện ! Tôi đẻ ở quê người, một vùng quê phủ Kinh Môn tỉnh Hải Dương, tôi về quê hàng năm, nhưng không biết rõ quê. Làng tôi có anh mõ, gọi là anh Đáo, tới nay 70 tuổi, tôi vẫn không hiểu đáo có ý nghĩ gì ?. Cụ Tam Nguyên Yên Đổ, không chịu ra làm quan với Pháp. Sống cô đơn và cô độc nơi thôn dã, cụ đã phải kết bạn với anh Đáo :

« Chú Đáo bên đình sang với tớ »

Nguyễn Khuyến

Anh đáo làng tôi, được làng cấp cho ngôi nhà tranh ở gần đình. Anh khoảng 30 tuổi , khá đẹp trai. Anh sống với mẹ, chị Nghĩ trong ngôi nhà ấy. Anh thường phải làm cái công việc loan truyền cho làng biết những thông cáo, những nghị định từ quan trên gửi xuống, anh gõ mõ cốc cốc đi quanh làng, miệng anh dao, bao giờ anh cũng mở đầu bằng câu : « Khố chiêng làng nước « . Nghĩ cho cùng đời sống của anh Đáo, tương đối dễ chịu hơn những người nghèo khổ ở trong làng, như : bán bún ốc, phu hồ, đập xích lô.....Người trong làng những ngày tết, ngày giỗ, ngày ăn hỏi , ngày đám cưới , thượng điền và hạ điền, anh

Đáo và chị Nghĩa mẹ anh, chẳng chờ gọi, từ sáng sớm, anh và chị Nghĩa « tự động » đến giúp việc. Trưa, giờ nhập tiệm, anh Đáo tự động xuống bếp, bê một mâm cỗ 3 tầng lên nhà hai mẹ con ngồi ăn. Chị Nghĩa vốn nghiện, lúc nào chị nói cũng lè nhè hơi rượu. Trước bữa ăn, chị lấy trong bị cái chai không, chứa khoảng một phần lít. Chị sách trai rượu, chị đến nói với gia chủ :

« Thừa cụ, hôm nay là ngày vui (hay buồn, nếu là đám ma) cháu xin cụ một chút rượu để mừng vui cho cụ « «

Mâm cỗ 3 tầng cao vời vời, chỉ hai người ăn sao có thể hết, những món còn dư lại, anh Đáo đổ hết vào bị, mang về nhà ăn những ngày sau. Năm 1975, vật đổi sao dời, trật tự xã hội bị bật tận gốc, anh Đáo là người thấp kém trong làng, lại đất đai, ruộng vườn không có. Người bản cổ nông ấy, được « mắt xanh » của CS ngó tới. Chúng nâng anh lên chức chủ tịch làng. Anh Đáo vô cùng kiêu hãnh với chức vụ mới. Anh kiêu căng ra mặt, trụ sở của ông chủ tịch ở gần đình, hàng ngày, mùa nắng cũng như mùa lạnh, anh mở lớn 4 cửa sổ nhìn ra đường, không phải để mát, mà để mọi người trong làng đều nhìn ông chủ tịch ta đây.

Một bữa chị gánh bún ốc ra Hà Nội, buổi chiều thung thăng quây gánh trở về. Chị trong gia cảnh nghèo cực khổ: đông con, người chồng không nghề, không nghiệp, bốn mùa đều thất nghiệp. Chị đã than thở muốn bỏ chồng cho con đỡ khổ, nhưng ngại vì ly dị quá tốn kém, chị không biết làm giấy tờ. Lòng chị muốn nhưng ngại chị còn trần chờ. Đời đổi thay, ông chủ tịch làng việc gì của người dân, trình lên ông, ông đều phê, ký và đóng dấu hết !

Chị để gánh bún ốc ngoài cửa văn phòng, chị bước vào phòng, chị rút từ yếm ra lá đơn. Chị nói nhỏ vào tai ông chủ tịch, nước mắt chị từng giọt chảy. Ông chủ tịch như tê tái cả người. Ông mò từng chữ, đọc kỹ lá đơn rồi ông

phê ký và đóng dấu bên bì lá đơn : Cho phép về đi lấy chồng....từ đó lời mĩa mai, ông chủ tịch là tay hay chữ lan đến Hà Nội và như làn sóng dội vào Hà Đông. Chị bán bún ốc ôm chặt lá thơ vào trong lòng và từ ngày ấy tuân lệnh ông chủ tịch, chị bán bún riêu ly dị với chồng.

Trường học ở đình, dạy tới lớp chertificat (lớp nhất tiểu học), giờ ra chơi lũ học trò, đông đảo ở quanh trụ sở của ông chủ tịch. Một hôm ông chủ tịch vẫy tay gọi lớn :

- Các cậu ơi ! vào chơi với tớ !

Mấy thằng nhóc ủa vào, miệng ông nói, tay ông kéo ngăn kéo lấy thông tư, đánh máy không bỏ dấu, chỉ cho học sinh thấy :

- Nguy quá rồi các cậu ơi ! sao thân phụ bác Hồ lại là dân Tây các cậu a. Tay ông chỉ vào mấy chữ do phobang.

Lũ học trò nhìn một lúc, chúng đều lắc đầu quày quạy. Ông chủ tịch lâm bầm trong miệng như nói một mình rằng :

-Nếu mình đọc cho dân làng nghe, họ biết bố bác Hồ là dân Tây thì mất lập trường giai cấp quá ! Cái văn thư được đút vào ngăn kéo, ngày 19 tháng năm sinh nhật bác Hồ, văn thư được đọc cho dân làng nghe, ba chữ do pho bang đã bị đục bỏ !

Một ngày chớm Thu chị bán bún ốc, quảy gánh, chân đi tung tăng trở về, chị đi ngang qua trụ sở ông chủ tịch. Vắng người, ông chủ tịch bước ra cửa, tay vẫy vẫy, miệng buông lời khá lớn:

- Đàng ấy.....oi có muốn lấy giống chủ tịch thì vào đây !

Chị bán bún ốc vốn nổi tiếng nhiều lời, đanh đá. Ông chủ tịch như động vào độc rần, chị bán bún ốc nổi cơn tam bành lục tặc, chị quang gánh chồm lên chửi ngay trước cửa trụ sở, đông đảo người ra coi và nghe rõ tiếng chửi :

- Tiên sư cha nhà mày, mày là ông lớn gì chẳng nữa, mặt mẹ mày. Bà chỉ biết dòng dõi nhà mày là thằng mõ làng này....

Ba ngày sau chị đi chửi khắp làng. Cán bộ từ huyện về đe dọa chị mới ngừng chửi ông chủ tịch.

Tôi xa làng, xa quê từ khi cất tiếng khóc chào đời, nhưng lòng quê vẫn vời vợi... nay tôi đã bước vào tuổi thất thập cổ lai hy, lòng vẫn hỏi lòng : Chẳng biết quê mình giờ ra sao? anh Đáo làm mõ, đã từ lâu, lâu lắm, không thấy báo của Cộng Sản loan tin anh là tá, tướng hay bộ trưởng hoặc giám đốc gì cả !

Tôi gặp một người làng cùng quê, tôi hỏi thăm làng và hỏi về anh Đáo, anh đã già, miệng cười hình hích trả lời tôi :

- Làng mình quả là đất phát cậu a ! thời đại nào các cụ, các dòng họ đều làm lớn, ông to,

quan ngổn ngang. Anh Đáo không được loan trên báo chí như cậu nói. Nhưng hiện thời anh là ông lớn, tinh ủy trong một tỉnh nhỏ, với Cộng Sản tinh ủy phải là trung ương đảng viên !

- Vợ con anh ra sao ?

- Làm lớn như hấn, thì hiếm gì vợ, thiếu gì con. Hấn có nhiều con của nhiều dòng vợ, cậu ạ.

Trời đất quá bao la, lòng tôi buồn rười rượi cho tình đời, không nói lên được một câu, tôi chấp đầu cúi tay, thốt ra hai tiếng :

- Mô Phật !

Phạm - Hữu
(Paris)

CHỚM THU

Hôm nay mây xám giăng đầy lối
Một chút thu về bên khóm hoa
Đàn bướm tung tăng trong gió sớm
Hương thơm hoa lý, thoảng đưa xa

Chiếc lá vào thu đã đổi màu
Trên cành riu rít tiếng chim ca
Trong làn gió nhẹ vương tà áo
Dừng bước bên hoa buổi xế tà

Dáng liễu bên hồ trông thướt tha
Vi vu tiếng nhạc bản tình ca
Thoáng chút thu về trong mắt biếc
Hình như thu đến tối hôm qua

Hồng Phúc
(Dallas)

THU NHỚ ANH

Chiều nay nắng vẫn giăng đầy lối
Trái xuống khu vườn bát ngát hoa
Một đôi bướm lượn đầy ầu yếm
Nhớ anh hồn mộng muốn bay xa

Nhìn lá rừng phong thay đổi sắc
Lòng em điệu vợi tiếng bi ca
Gió ơi xin đuổi làn mây xám
Chớ để triệt tiêu ánh nắng tà

Em bỗng nhớ anh nhớ thiết tha
Và nghe đồng vọng tiếng song ca
Chúng ta cùng hát bao năm trước
Ôi những ân tình chỉ thoáng qua...

Chu Kim Oanh
(Arizona)